Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vår dato: 03.02.2021
Vår ref: 2021/2769
Deres dato: 21.01.2021
Deres ref:

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tonje Katrine Vaage, 32266629

DNT Oslo og Omegn
Pb 7 Sentrum
0101 OSLO
Att. Janet Bydal

Dette brevet er fra Statsforvalteren som frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Dispensasjon til motorferdsel for frakt av ved til DNT-hytte i Spålen-Katnosa naturreservat

Statsforvalteren gir DNT dispensasjon til å bruke ATV med belter i forbindelse med transport av ved til den ubetjente DNT-hytta Sinnerdammen i Spålen-Katnosa naturreservat frem til 01.04.2021. Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er satt vilkår til dispensasjonen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 14.01.2021. Det er søkt om tillatelse til motorferdsel i Spålen-Katnosa naturreservat i kommunene Ringerike, Jevnaker og Lunner.

DNT Oslo og Omegn søker tillatelse til å bruke ATV med belter for å frakte ved til den ubetjente hytta Sinnerdammen som ligger i Spålen-Katnosa naturreservat. Det skal kjøres fra så langt veien er brøytet fra Tverrsjøstallen mot Store Sindera og inn til Sinnerdammen langs eksisterende skiløype. Antall turer som er nødvendig er vanskelig å estimere da det avhenger av forholdene på stedet, men det søkes om inntil 8 turer tur/retur årlig. Det søkes primært om tillatelse til motorferdsel for fire år fremover t.o.m. 2024, og sekundært om tillatelse for i år. ATVen med belter skal brukes midlertidig for i år da snøscooteren som normalt blir brukt til frakt av materialer er til reparasjon.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Spålen-Katnosa naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Spålen-Katnosa naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 14.02.2014. Formålet med verneområdet er å bevare et forholdsvis urørt naturområde med sitt biologiske mangfold, herunder naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området er et av de få store gjenværende større skogområdene sentralt på Østlandet uten store

tekniske inngrep, og har et stort mangfold av vegetasjonstyper med forekomst av flere sjelden og truede arter av sopp, lav og moser.

I naturreservatet er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, vernet mot skade og ødeleggelse, jf. verneforskriften § 3 punkt a. Videre er motorisert ferdsel til lands forbudt, og all ferdsel i reservatet skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner, jf. verneforskriften § 5 punkt a. Verneforskriften inneholder ikke en spesifisert unntaksbestemmelse for bruk av motorferdsel til frakt av ved eller andre materialer til hytter. I slike tilfeller kan Statsforvalteren vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48, jf. verneforskriften § 8. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger jf. nml. § 8. Spålen-Katnosa er et granskog-dominert område med sjeldne lavarter samt et stort mangfold av plantearter og vegetasjonstyper. Området er lite berørt av tekniske inngrep og er rikt på kulturminner. I Artskart fra Artsdatabanken er det langs kjøretraséen ikke registrert truede eller sårbare arter som vil bli påvirket nevneverdig av motorferdsel på snødekt mark. Det er heller ikke registrert viktige naturtyper i Naturbase langs traséen.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen, jf. nml. § 10. Dette innebærer at virkningene av motorferdsel skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Reservatet bærer preg av at det er et viktig område for friluftsliv med høy grad av tilrettelegging. Dette inkluderer blant annet merket løypenett for både sommer og vinter, gamle ferdsels- og drifteveier, koier, setrer og gamle fløtningsanlegg. Den samlede belastningen på verneområdet er dermed av en viss betydning. Med unntak av preparering av skiløyper er det lite motorferdsel i området. En tillatelse til motorferdsel vil derfor føre til en viss ekstra forstyrrelse. For å sørge for at den samlede belastningen blir minimal settes det vilkår til vedtaket. Ettersom det kun er snakk om maksimalt 8 turer til og fra hytta langs etablert skiløype vil den samlede belastningen til tiltaket etter vår vurdering være innenfor tålegrensen til området.

Det følger av naturmangfoldloven § 12 at det skal tas i bruk miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet. Dette vil i utgangspunktet innebære minst mulig motorferdsel i reservatet. Motorferdsel på vinterføre etterlater lite spor sammenlignet med på barmark, og er derfor den beste måten å frakte inn nødvendige varer og utstyr der det ikke er sommervei. Ved å følge etablert skiløype vil en også unngå å belaste mer urørte områder. Videre har DNT valgt en kjøretrasé på omtrent 400 meter innenfor naturreservatet,

hvilket er den korteste ruta for å komme frem til hytta i reservatet. Etter vår vurdering er derfor tiltaket i samsvar med prinsippet i nml. § 12, og vi har lagt vekt på dette i vurderingen av søknaden.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet, jf. nml. § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken. Det kan oppstå miljøforringelse dersom det kjøres i område med dårlig snødekke, og for å unngå dette settes det vilkår om kjøring på snødekt mark. Vi legger derfor liten vekt på prinsippet om at kostandene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, jf. nml. § 11.

Konklusjon:
Transport ved bruk av ATV med belter vil være en forbigående forstyrrelse som etterlater lite spor. Ettersom motorferdselen er begrenset i antall turer og skal skje langs eksisterende skiløype vil ikke forstyrrelsen øke vesentlig sammenlignet med dagens preparering og ferdsel i skiløypa. Dersom tiltaket gjennomføres i samsvar med vilkår satt til vedtaket vil tiltaket etter vår vurdering ikke være i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er oppfylt.

Det søkes i år om inntil 8 turer t/r, hvilket er en økning i antall turer fra tidligere år. Ifølge søker skyldes dette at ATVen har mindre kapasitet til å frakte ved enn snøscooteren som vanligvis benyttes. En dispensasjon til motorferdsel for frakt av ved vil kun gjelde for kjøretøyet med registreringsnummer som er oppgitt av søker. Ettersom ATVen med belter bare skal brukes i tiden snøscooteren er til reparasjon, og at snøscooteren har mulighet til å frakte mer ved per tur, vil behovet for antall turer være lavere for årene hvor det benyttes snøscooter. På bakgrunn av dette vil det være mest hensiktsmessig å kun gi dispensasjon for i år.

Vedtak
Statsforvalteren gir DNT dispensasjon til å bruke ATV med belter i forbindelse med transport av ved til den ubetjente DNT-hytta Sinnerdammen i Spålen-Katnosa naturreservat frem til 01.04.2021. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Tillatelsen gjelder for åtte turer (t/r) mellom Tverrsjøstallen og DNT-hytta ved Sinnerdammen.
- Tillatelsen gjelder for ATV med belter, med registreringsnummer FN 4555.
- Tillatelsen er gyldig t.o.m. 01.04.2021.
- Det skal kun kjøres på godt snødekke.
- Kjøreruta skal følge etablert skiløype uten at skisporet blir ødelagt.
- Kjøreskjema skal fylles ut før tur og retur.
- Kjøreskjema skal sendes til Statsforvalteren ferdig utfylt innen 1. juni 202.1
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang
Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Tonje Katrine Vaage
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:
1 Kjøreskjema